

Allah'ın Kanunları ile Hükmetmeyen Kâfir Olur mu, Olmaz mı?

Ümmetin câhilleri veya dünyâ perestleri bu mes'eilede de, iki bât'l aras'nda helâk olmaktadırlar. Kimileri toptan bir ?ekilde her hâlükârda 'kâfir olur' demekle ifrât, kimileri de 'hiçbir ?ekilde olmaz' demekle tefrît belâs'na mübtelâ olmaktadırlar.

Halbuki Allah celle celâlühû'nun hükümleri, kanunlar? ile hükmetmemek dört ?ekilde olur:

Birincisi: Bu i?i mübâh kabûl etmeden, günâh'n? kabûllenerek, hafife ve alaya almadan veya Allah celle celâlühû'nun hükmüne z?t ve ya alternatif bir hüküm/kanun vaz' etmeden. Burada günahkâr olur; kâfir olmaz.

?kincisi: Bu i?i mübâh kabûl ederek, günâh'n? kabûllenmeyerek, hafife ve alaya alarak veya Allah celle celâlühû'nun hükmüne z?t veya alternatif bir hüküm, kanun va'zederek. Burada kâfir olur.

Üçüncüsü: Allah celle celâlühû'nun hükmünün naslarda aç?kça bulunmamas? veya bulunan nasslar'n sübûtunda yâhud ma'nây? göstermesinde kesinlik olmay?p zann olmas? hâlinde ictihâd seviyesinde ilim sâhibi olmayan'n Allah'n hükümleriyle hükmetmemesi. Burada, yukar'daki maddenin günah'n'n a?a?s's'nda da olsa günâha girilir.

Dördüncüsü: Allah celle celâlühû'nun hükmü/kanunu nasslarda aç?kça bulunmamas? veya bulunan nasslar'n sübûtunda yâhud ma'nây? göstermesinde kesinlik olmay?p zann olmas? hâlinde ictihâd mertebesinde ilim sâhibi olanlar'n ictihâd edip yan?lmas? sûretiyle Allah'n hükümleriyle hükmetmemesi. Bu takdîrde müctehid ne küfre, ne de günaha girer; aksine sevâb bile al?r.

?mam Neseî, Medârik'inde ?öyle demi?tir:

[1]"?bnu Abbâs rad?yellâhu anhumâ, Allah celle celâlühû'nun hükümleriyle, onlar? inkâr ederek hükmetmeyen kâfir, inkâr etmeden hükmetmeyen de zâlim ve fâs?kt?r, ?bnu Mes'ûd da bu hitâb Yehûdîleri de ba?kalar'n? da içine almaktâd?r, demi?lerdir."

KÜFÜR S?STEM?NDE ??E G?RMEK, VAZİFE ALMAK CÂ?Z M?D?R, KÜFÜR MÜ DÜR?

Bu husûsta da yukar'daki manzaran'n ayn?s? ile kar??la?maktay?z.

Oysa bu da dört çe?it olur:

Birincisi: Girilen i? küfür i?i ise; yap?lacak i?lerde veya konu?ulacak sözlerde küfür varsa. Falanca kâfirin küfür ilkelerini övmek, kat'î olarak dînden olan ?eyleri yermek gibi. Bu takdîrde, ?u küfür sözler veya i?ler, ya münâka?as?z kat'î küfürdürler, ya da küfür olup olmad?klar? müctehidlerce tart??mal?d?r. Kat'î küfür iseler, böyle bir i?e giren elbette küfre girmi? olur. Tart??mal? ise küfründen korkulur. Böyle bir kimse küfürle suçlanmaz ise de küfre girmek ihtimâliyle korkutulur.

?kincisi: Girilen i? harâm bir i? ise. Bir kad'n'n ba??n? açarak veya açmadan erkeklerin aras'nda veya bir ki?inin ?arab fabrikas'nda, yâhud heykel atölyesinde çal??mas? gibi. Bu takdîrde ?u günah ya tart??mas?z kat'î bir günahd?r veya de?ildir. Tart??mas?z de?ilse, kat'î ise böyle bir i?e giren onu günah saymazsa kâfir olur; günah sayarak i?e girerse sadece günahkâr olur. Tart??mal? bir günah ise, ister günah kabûl ederek, isterse etmeyerek i?e girerse, sadece günahkâr olur. Ancak günah saymamas'n'n günâh?, di?erinden daha büyüktür.

Üçüncüsü: Girilen i? mübâh bir i? ise. Odunculuk, demircilik ve kömürcülük gibi. Bu takdîrde o i?e girmekle mücâvir ba?ka haramlar i?leniyorsa bu i?e girmek de harâm d?r. Bu harâm kat'î bir harâmsa ve i? mübâh say?l?yorsa yine küfre girilir. Mübâh say?lm?yorsa,

sadece günahkâr olunur. ?slâmî ?ahsiyyete leke gelip gelmedi?i de mes’elenin hükmünde tesiri olur.

Dördüncüsü: Yap?lan **i? me?rû bir i? ise** ve gayri me?rû’ i?lere bula??lm?yor ise, bu i?e girmek ne küfürdür, ne de haramd?r. Girip girmemenin hangisinin evlâ oldu?u tart??mal?d?r. Bu i?e girmekte Ümmet’in zarar?n?n olup olmamas? ve ya maslahat?n?n bulunup bulunmamas? her halde mes’elenin hükmü nü de?i?tirecektir. Ba?ka me?rû’ ol mayan i?lere bula??l?yorsa, mes’ele yukar?daki maddelere döner.

Allâme Cessâs Ahkâmü’l-Kur’ân’?nda, Müslümanlara zâlimlerin, kâfirlerin, fâs?klar?n ne imâm ne kad? ve ne de bir ba?ka âmir olamayaca??n? anlatt?ktan sonra, Kad? ?ureyh gibi Tâbiîn’in büyüklerinin “**en fâcîr**”, “**en zâlim**” ve “**en kâfir**” kim selerden kad?l?k gibi vazîfeler almas?n? câiz görüyor ve ?öyle diyor:

Kâd?, tek ba??na âdil bir kimse ise, ve zâlim bir devlet reîsinden kâd?l?k ald?ysa, hükümleri geçerli ve mahkemeleri sahîhtir. Onlar?n, yani imâmlar?n -fâs?klar ve zâlimler olmalar?na ra?men- arkalar?nda namaz k?lmak câizdir. Bu sahîh bir mezhebdir. Bunda, O’nun (?mam Ebû Hanîfe’nin) mezhebinin, “**fâs?k olan bir kimsenin devlet reîsi olmas?n? câiz görmek**” demek oldu?una delâlet yoktur. Bu böyledir, çünkü kâd? âdil olursa sadece hükümleri yerine getirme imkân? ve zâlim devlet reîsinin zorla dayatt??? hükümlerini kabûl etmekten kaç?nma kudreti ve gücü sebebiyle kâd? olur. Bu husûsta kâd?y? o vazîfeye getiren kimseye bak?lmaz. Çünkü onu o vazîfeye getiren, di?er yard?mc?lar? mesâbesindedir. Kâd?n?n yard?mc?lar?n?n âdil kimseler olmas? ?art? yoktur. Baksana, bir belde ahâlisinin sultânlar? olmasa, içlerinden âdil bir adam? kâd? ta’yîn etmekte söz birli?i etseler ve verdi?i hükümleri kabûl etmekten sak?nan kimselere kar?? onun yard?mc?lar? olsalar, o kâd?n?n her ne kadar imâm yâhud sultân taraf?ndan velâyeti bulunmasa da hükümleri geçerli olur. ??te bu esâsa dayal? olarak, kâd? ?ureyh ve Tabiîn’in kâd?lar? Benû Umeyye tara f?ndan verilen kâd?l?k vazîfelerini üst lenmi?lerdir. ?ureyh Haccac günle rinde Kûfe’de kâd? idi. Ne Arablarda, ne de Mervan ailesi içerisinde **Abdûlmelik’ten daha zâlim, daha kâfir ve daha fâcîr hiç kimse yoktu**. Onun vâlileri aras?nda da **Haccac’ dan daha kâfir, daha zâlim ve daha fâcîr hiç kimse yoktu...**[2]

Zafer Ahmed et-Tânevî, ?’lâû’s-Sünen’in “bir mü’minin kâfirin i?in de çal??mas? câiz midir, de?ilmidir?” bahsinde ?öyle demektedir:

“Bu bâb?n hadîsi, [3] bir müslüman?n kâfire i?çilik yapmas?n?n câizli?ini göstermektedir. ?mâm **Buhârî** bunun için **Sahîh**’inde ?u sözüyle bir ba?l?k atm??t?r:

“Dâru’l-Harb’de, bir Müslüman, mü?rik bir kimseye i?çilik yapabilir mi”?

Buhârî, burada, **Habbab**’?n hadîsini getirmi?tir ki, o zaman mü?rik olan Âs ?bnu Vâil’in i?inde çal??an bir müslümand? ve Mekke’de idi. Mekke’de o zaman Dâru’l-Harb idi. Nebî sallellâhu aleyhi ve sellem bu nu gördü ve (i’tirâz etmeden) takrîr buyurdu.

?mâm Buhârî, bununla beraber kesin hüküm vermedi. Çünkü bu cevaz?n zarûret kayd?yla kay?dlanma ihtimâli vard?. Yâhud da bu cevaz mü?riklerle harb etmek ve ba?lar? koparmak emrinden evvel olabilirdi veya müslümanlar?n kendilerini zelîl k?lmamalar? emrinden önceydi. [Belki de metne koydu?umuz bu bâb?n hadîsi, Onun ?art?na göre olmad???ndan dolayı, ona göre sahîh de?ildi; veyâhud, mü?riklerle Ehl-? Kitâb aras?ndaki bir fark oldu?u kanâtin de idi...]

Mühelleb ?öyle demi?tir:

Ehli ilim bunu mekrûh görmü?tür. Ancak iki ?arta ba?l? olarak zarûretten dolayı yap?lmas? bundan müstesnâd?r. Bu iki ?arttan birisi, yapt??? i?in Müslümanlara helâl olan bir i? olmas?, di?eri de zarar? Müslümanlara dönecek bir ?ey üzerine ona yard?mc? olmamas?d?r.

?bnu’l-Münir ?öyle demi?tir:

Mezheblerin görü?ü, sanatkârlar?n kendi dükkanlar?nda, z?mmîlere i? yapmas?n?n câizli?i üzerinde karar k?lm??t?r. Bu, zilletten say?lmam??t?r. Ama z?mmînin evinde ona hizmet

etmesi, veyâhud da ona tabi olma yoluyla çal??mas? böyle de?il dir. Allah celle celâlühû en iyisini bilir. Fethu'l-Bârî'den nakil son bul du. [4](?'lâ'dan Nakil Bitti.)

Bir zaman önce kimileri tavuktan veya bal?ktan da kurban kesilebilece?ini söyleyerek sirk tablolar? çizmi?, ama buna gülünüp geçilmi?ti. ?imdilerde de bir ba?kas?, iki ya??ndan küçük olan büyükba? hayvandan da kurban kesilebilece?ini iddiâ edebilmektedir; ancak belli ki kimilerince ciddiye al?nmaktâd?r. Ön ceki zavall?n?n ictihâd ehliyyeti olma d???ndan, berikinin ise eski müctehidlerin tamam?n? çöpe f?rlatacak kadar kavî bir “müctehid”(!) oldu?undan zâhir ki, birilerince ciddiye al?nabilmektedir. ??i gücü dînin alt?n? oymak olan ?u densizlere art?k “yeteer... kes ?u ?aklabanl???!..” diyebilecek, kâfî miktarda dînî salâbeti ve î mân hamiiyeti olanlar tükenmi? olmal? ki, kimseden ses bile ç?kmamaktad?r!...

[5]man?n yan?nda dört mezhebin de d???ndayd? ve müteahhir icmâ' ile ?âz hâle dü?mü? olmakla mu'teber de?ildi.[6] ve anlayamad?klar? bir Ebû Dâvûd ile Nesâî'nin rivâyetine dayand?r?lan bu fetvâ, nasslara ters oOysa, Atâ ve Evzâî'ye nisbet edilen

Çok yan?yla fâiz muâmelesi ?âibesini ta??yan veya yüzde yüze yak?n bir ihtimâl ile ba?kalar?n?n fâiz muâmelesine yard?mc? olmak cinâyeti bulunan kredi kart? ile yap?lan al?? veri?ler sanki câizmi? gibi, onunla kurban da al?nabilece?i saçma fetvâs? verilmekte... Ne yaz?k ki, sâhibsiz b?rak?lan ?u dîn, çoluk çocu?un oyunca?? hâline getirildi. Konu?tuklar? hezeyân mertebesini bile a?mayan müctehidlerle (!) bu dînin ba?? iyice dertte...

Kurban kesmek, ki?inin, belki en k?ymetli varl??? olan çocu?unu Allah'?n emrine fedâ etmenin bir sem bolü.. O asl?nde zavall? bir hayvan? de?il, yavruyu kesmek demektir. Allah celle celâlühû için en küçük fedâklardan bile uzak duranlar?n böyle bir ulvî ma'nây? çarçur etmek sahtekârl???n? sergilemekten ba?ka ne yapt?klar?n? zannederler?!.. Bir yanda böylesi hazîn tablo...

Öte yanda da, ehl-i küfrün enderûnlar?nda beyinleri tahrib edilen ve yürekleri zehirlenen bir nesil... Âlim pozlar?nda insanlar? kand?rmak ve dinlerini tahrib etmek vazifesi ile vazîfelendirilen kimselerin tehlikesi ne yaz?k ki müslümanlar taraf?ndan yeterince anla??lamam??t?r. Günbe gün kan kaybeden sahîh ?slâm anlay???, ?unlar?n cinayetiyle -Müslümanlar?n ço?una nisbetle- sona do?ru yakla?maktad?r. Mes'ûliyyetsiz bir ?ekilde ?slâm nam?na söylenen zehirli sözler hiçbir mü'minin umurun da bile de?il... ?slâm âlimlerine rahat bir ?ekilde iftirâlar edilebilmekte ve hakâretler yap?labilmektedir. Buna ra?men kimsenin k?l? bile k?p?rdamamaktad?r!.. ?????? ???? ???? ??? ???

???? ???? ?????????? ??????? ? ?????? ?????? ?? ?????????? ?????? ???? ?????????? ?????????????? ?????? ?????? ?????????? ?? ?????????? ???? ?? ??? ? ??????????

[1] Tefsîr-i Neseî, Medârik (1/289), Edâ Ne?riyyât.

[2] Ebû Bekir el-Cessâs, Ahkâmu'l-Kur'ân (81-82)

[3] Hazreti Ali rad?yellâhu anhu'dan ?öyle dedi?i rivâyet edilmi?tir: “Bir defas?nda ?iddetli bir ?ekilde ac?km??t?m. Ç?kt?m Medîne avâlisinde i? ar?yordum. Bir kad?nla kar?? kar??ya geldim. S?k? toprak toplam??t?. Onun su istedi?ini zannettim. Ona vard?m. Her bir kova için bir hurmas?na onunla kesin sözle?tim. Onalt? büyük kova sark?tt?m. Tâ ki ellerim sertle?mi?ti. Sonra suya vard?m ve ondan içtim. Sonra kad?na vard?m. Ona bana hurma vermesi için iki elimi uzatt?m. Bana on alt? hurma sayd?. Nebî sallelâhu aleyhi ve sel lem'e vard?m ve ona bundan haber verdim. O da hurmalardan benimle beraber yedi.”

Bunu Ahmed ?bnu Hanbel rivâyet etmi?, Hâf?z ?bnu Hacer'de isnâd?n?n güzel oldu?unu söylemi?tir.

Bunu, ?bnu Seken'in sahîh buldu?u bir senedle ?bnu Mâce de rivâyet etmi?tir. Neylû'l-Evtâr (5-170) Bunu ?bnu Mâce Ebû Hureyre hadîsin den de rivâyet etmi?tir, lâkin o Ensâr dan bir adam?n k?ssas? id? ki, Resûlül lah sallelâhu aleyhi ve sellem'in yü zünde açl?k eseri görmü?tü de arama ya ç?km??t?. Bir de bakm??t? ki Yehû dî'nin birisi hurma sulamaktad?r. Her bir kovas? bir hurmaya olmak üzere onunla anla?m??t?. ?ki sa' (hurma tuta cak kadar) kadar su çekmi?ti. Onlar? Nebî sallelâhu aleyhi ve sellem'e gö türdü. Hadîs(in nakletmeyi

murâd etti?i miz k?sm?) k?salt?larak son buldu.. Senesinde Abdullah ?bnu Saîd ?bni Ebî Saîd el-Makbûri vard?r ki, o met rûk bir râvîdir. [?'lâu's-Sünen:16/198-199]

[4] **Et-Tânevî**, ?'lâu's-Sünen (16/198-199)

[5] **?'lâu's-Sünen** (7/247)

[6] **?'lâu's-Sünen** (17/244-253)